

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): **Stanislava Eisová**

Název práce: Věk a robusticita kostry v pleistocénu

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):

Jaroslav Brůžek

1. **CÍL PRÁCE** (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem práce je ověření předpokladu, že klesající trend robusticity kostry pleistocenních jedinců je zachován, bereme li v potaz rovněž individuální věk dožití jedinců.

Diplomová práce tento cíl naplnila a z mého pohledu i překročila. Autorka předložila text, který jak formou i obsahem vybočuje kvalitou z variability diplomových prací, na které jsme zvyklí.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Nutno vyzdvihnout náročnost tématu, kterému autorka přizpůsobila jak výběr materiálu, tak způsob jeho analýzy. Všechny oddíly DP jsou proporcčně vyvážené, Opatrnost při formulování závěrů, vynikající znalost studované problematiky jsou klady rukopisu.

3. **FORMÁLNÍ ÚPRAVA** (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Po formální stránce nelze autorce téměř nic vytknout, Jazykový styl je velmi čtivý, jasně formulované myšlenky a minimum překlepů v textu.

Přesto by bylo možno zlepšit prezentaci výsledků. V dokumentaci bych upřednostňoval český jazyk oproti angličtině (např. Tab. 1-3), složené grafy bych neoznačoval tak, jak bylo zvoleno (jeden graf nese čísla např. 1 až 6 pro jednu stránku, kde je vhodnější označení Graf 1 a jednotlivé komponenty mohou nést označení A až G). Z terminologického hlediska je vhodnější psát tělesná hmotnost a nikoliv váha.

V sekci Materiál postrádám odkaz na tabulku, které fosilie jsou zařazeny do analýzy. Tu nalézáme vlastně až v přílohách.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Stanislava Eisová předložila velmi kvalitní DP z oblasti, které se antropologický výzkum v Česku nevěnuje příliš intenzivně. Zpracovala téma velmi kvalitně, se smyslem pro odbornou opatrnost, s rozsáhlým přehledem studované problematiky, který využívá při komentování a diskuzi vlastních výsledků. Potvrdila, že se vzrůstajícím věkem se robusticita kostry mění. V průběhu evoluce se setkáváme s fluktuací faktorů, které robusticitu kostry ovlivňují, jako jsou klima, subsistence a mobilita jedinců. Víme a autorka je si toho rovněž velmi vědoma, že odhad věku dožití jedinců je stále slabou stránkou antropologie a aplikace metod, vyvinutých v recentní populaci bude zřejmě zatížen určitou chybou, vyšší než očekáváme. V mnohých případech paleoantropologové věk dožití objevené fosilie uvádějí bez použití jakékoliv metody z prostého důvodu, že se stanovení věku dožití od nich očekává. Proto rozdělení jedinců do 4 věkových kategorií (dospívání, mladý dospělý, zralý věk a senescence) je velmi správný, i když bychom jej mohli diskutovat..

Víme rovněž, že odhad věku fosilií byl proveden různými autory a různou metodologií, která nedovoluje odhadnout vyšší věk jedinců. Nesdílím tvrzení autorit, které Stanislava opakovaně uvádí (str.11 a str.33), že počet jedinců ve věku dožití nad 40 let je v pleistocenních populacích minimální. Proč by se lidská dlouhověkost a třígenerační lidská společnost s fenoménem babičkovství evolučně vyvinuly? Přimlouval bych se proto za vypuštění poslední věkové třídy (ostatně zastoupené málo jedinci) a studium problematiky omezit jen na rozmezí 15 až 50 let. Tak ostatně postupuje řada autorů studující funkční aspekty skeletu (reprodukce, enthesopatie a možná i jiné).

Komentář opententa však nemá za cíl snížit kvalitu DP, pouze její obsah k diskuzi vybízí a některé aspekty jsem uvedl výše..

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Nebylo by vhodnější provést zvlášť analýzu bez dvanácti prvních a nejstarších fosilií, které z hlediska biologie mohou být velmi odlišné a „rušit“ pozorované tendence?

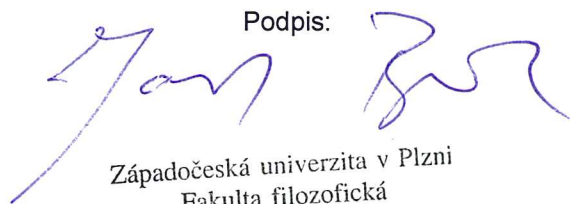
6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Navrhuji známku **VÝBORNĚ** (s hvězdičkou) a prosím komisi, bude li sdílet můj názor, vyslovit autorce pochvalu za kvalitně odvedenou práci.

Datum:

10.května 2014

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

